ބިސްމިﷲ الرحمن الرحيم

ފެމިލީ ކޯޓު
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ

Family Court
Male',
Maldives

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހުލާސާ ރިޕޯޓް

ކޭސްފައިލްނަންބަރު: 110/Fm-C/2021

ކޭސްފައިލްގެ ބާވަތް: ތަރިކަ

މައްސަލަ ބެއްލެވީ: ޙައްވާ ހުސައިނާ ޒުލްފާން

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 17.01.2021 ނިމުނު ތާރީޚް: 31.03.2021

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް :

ނަން(އާންމުކޮށް ކިޔާނަމާއެކު)	ދާއިމީ އެޑްރެސް	މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް	އުމުރު	ދ.އ.ކ. ނަންބަރު
އަބްދުއްލަޠީފް ޙުސޭނު(އަބްދުއްލަޠީފް)	ގ.ކޮއްޓަމާގެ މާލެ	ހ.ފެހިރީގުލާބުވިލާ މާލެ	57	A053125

މައްސަލަގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތައް :

ނަން(އާންމުކޮށް ކިޔާނަމާއެކު)	ދާއިމީ އެޑްރެސް	މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް	އުމުރު	ދ.އ.ކ. ނަންބަރު
އައްބާސް ޢޫސުފް(އައްބާސް)	ގ.ކޮއްޓަމާގެ މާލެ	މއ.ގާރަފެގެ މާލެ	59	A033684
މުޙައްމަދު ވަޙީދު(މުޙައްމަދު ވަޙީދު)	ގ.ކޮއްޓަމާގެ މާލެ	ގ.ކޮއްޓަމާގެ މާލެ	51	A041141

ފެމިލީ ކޯޓު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، މާލެ، ގ.ކޮލްބޯމާގެ ޢާއިޝަތު ޒަކީ 19 ޖޫން 2020ގައި ނިޔާވެފައިވާތީ، އެމަރުޙޫމާގެ ތަރިކަ ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ވާރިސުންކަނޑައެޅުމަށް އެމަރުޙޫމާގެ ފިރިހެންދަރިން މާލެ ގ.ކޮލްބޯމާގެ އަބްދުއްލަޠީފް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބެލުނު މައްސަލައެކެވެ.

ޝަރީޢަތުން ނިންމި ނިންމުން:

1. މާލެ ގ.ކޮލްބޯމާގެ ޢާއިޝަތު ޒަކީ 19 ޖޫން 2020ގައި ނިޔާވެފައިވާކަމަށް، އެމަރުޙޫމް ނިޔާވިއިރު ވާރިސުންގެ ޖުމްލަގައި ދަރިކޮޅުގައި ތިބި އެމަރުޙޫމާގެ 03 ފިރިހެންދަރިން ގ.ކޮލްބޯމާގެ އަބްދުއްލަޠީފް ޢަބްދުއްލާހި، ޢަބްދުއްރަޝީދު ޢަބްދުއްލާހި، މުޙައްމަދު ޝަރީފް އާދަމް ޚަލީލް 03(ތިނެއް) ވާރިސުންކަމަށާއި، އެއަށްވުރެ އިތުރު ވާރިސަކު ނުހުންނާނެކަމަށާއި، މަރުޙޫމް ނިޔާވުމުން މަރުޙޫމާގެ އަންބެއް މަންމައެއް ބައްޕައެއް ކާފައެއް މާމައެއް ދަރިންގެ ދަރިއެއް ނެތްކަމަށާއި، މަރުޙޫމާގެ ތަރިކައިގައި ހިއްސާވާނެ ވަނީ މަރުޙޫމާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ގ.ކޮލްބޯމާގެ އެވެނިއު ބަންގްލޯ ގޯތީގައިވާ އިމާރާތާއި ނުއުފުލޭ މުދާކަމަށާއި، ގ.ކޮލްބޯމާގެ އެވެނިއު ބަންގްލޯ ގޯތީގެ ބިންމައްޗާއި ޢިމާރާތްތަކުން ވާރިސުންނަށްވާ ހިއްސާކަމާއި، މަރުޙޫމާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ބޭންކު އެކައުންޓެއް ނެތްކަމަށާއި، އޭގެ އިތުރުން ދަރިކޮޅުގެ މިވާރިސުންނަށް ތަރިކައެއް ހުރިކަމަށް ނުފެނޭކަމަށާއި، އެހެން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ ބަޔާން ގަބޫލުކުރާ މަރުޙޫމާއި ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސުމަށް ވާރިސުން ޝަރީޢަތަށް އެދިފައިނުވާކަމާ، ހިއްސާ ބަހައި ގ.ކޮލްބޯމާގެ ގެއިން ވާރިސުން ލިބޭނެ ޙިއްސާ ހިސާބުކޮށް ކަނޑައަޅައި ޝަރީޢަތުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

2. މާލެ ގ.ކޮލްބޯމާގެ މުޙައްމަދު ޝަރީފްގެ ބައްޕަ ގ.ކޮލްބޯމާގެ ޢަބްދުއްލާހި 19 ޖޫން 2020ވަނަ ނިޔާވެފައިވާތީ، އެމަރުޙޫމްގެ ތަރިކަ ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މި މައްސަލައިގައި މަރުޙޫމް ނިޔާވި ތާރީޚު މަރުޙޫމްގެ ވާރިސުންނާއި ތަރިކަ ހުރިގޮތާއި ބެހޭގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވުމުން ޝަރީޢަތުން ދިރާސާކުރި މަރުޙޫމްގެ ޢަދު ހެކިތަކުން އެނގޭކަމަށާއި، މިތަރިކަ ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސުން ބޭނުންވާ ތަރިކައިގެ

އުސޫލުންނެވެ، އެގޮތުން ހަމަޖެއްސުމުން މިތަރިކައިން މުހައްމަދު ވަޒީރުއަށް ލިބޭބައި އޭގެ ޤީމަތުން ބޭނުންކަމެވެ، އަދި މުހައްމަދު ވަޒީރުގެ ބައްޕަފާސި މިތަރިކައިގައި ހަމަޖެއްސާ ގެއިން އިއްބާސް ޢުސްމާނަށް ނިސްފުބައިގޮތުން މ.ޢުރޫފުގެއިން އިއްބާސް ޢުސްމާނަށް ބައިދީފައިވާނެއެވެ، ނަމަވެސް ދ.ކުޑަހުވަދޫގެއިން ބައި އިއްބާސް ޢުސްމާނަށް ބައިނުލިބޭގޮތަށް ވަޞިއްޔަތްކޮށްފައި ކަމުން ބޭނުންކުރެވޭނެކަމެވެ، އެކަން އެންގޭ ހާލަތުން އެތަކެތިކަމަށް ބޭރު ފަރާތްތަކަށް އެމަރުހޫމްގެ ވާރިސުންނަށް މާލެ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ މުހައްމަދު ވަޒީރު ބާރުން ދީފައިވެއެވެ.

3. މާލެ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ އިއްބާސް ޢުސްމާނުގެ ބައްޕަ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ ޢުސްމާނު އަލީ 19 މެއި 2020ގައި ނިޔާވެފައިވާތީ އެމަރުހޫމްގެ ތަރިކަ ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މި މައްސަލާގައި މަރުހޫމް ނިޔާވި ތަރިކާއި މަރުހޫމްގެ ވާރިސުންނާއި ތަރިކަ މެދުގައި ބެހޭގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވުމުން އަބްދުއްރަހީމް ޢުސްމާނު ދިފާޢުވަނީ ތަރިކައާ ބެހޭ މަޢުލޫމާތުކަމަށާއި، މިތަރިކަ ވާރިސުންގެ މެދުގައި ހަމަޖެއްސަން ބޭނުންވާ ތަރިކައިގެ އުސޫލުންނެވެ، އެގޮތުން ހަމަޖެއްސުމުން މިތަރިކައިން އިއްބާސް ޢުސްމާނަށް ލިބޭބައި އޭނާ ބޭނުންވާކަމަށެވެ، އަދި ކޮންމެބައެއްގައި އިއްބާސް ޢުސްމާނުގެ ބައްޕަފާސި ހަމަ ވަސިއްޔަތްކޮށް އިއްބާސް ޢުސްމާނު ޒުވާނުކަމަށް ވަސިއްޔަތްކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ބާރު ވާރިސުންކަމަށް އެމަރުހޫމްގެ ފިރިހެނުން މާލެ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ އިއްބާސް ޢުސްމާނުގެ ބަދަލުގައި ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުވާ މ.ޖެހޭރުގެ 1 ބަރާބަރު ހުސައިން ބާރު ދީފައިވެއެވެ.

4. މާލެ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ ޢުސްމާނު އަލީ ބަލިވެގެން ދަންނަވަމުންނެވެ، އޭނާ ޖިމާގެ މިހާރު ވާރިސުން ކުޑަކުދިންނާއިއެކު ދަންނަ މިހާރު ފާހަގަކުރި، ޢުސްމާނު އަލީ މިހާރު ވަނީ ނިޔާވެފައިވާކަމުގައި، ނިޔާވީ 2020ވަނަ އަހަރުކަމަށްވެއެވެ، އެމަރުހޫމް ނިޔާވިއިރު ވާރިސުންގެ ގޮތުގައި ދުނިޔޭގައި ތިބީ މަރުހޫމްގެ ހުވަފެން އަނބި މަރުހޫމް(މަރުހޫމްއަށް ފަހު ނިޔާވެފައިވާ)އާއި، 03 ފިރިހެންދަރި ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ އަބްދުއްރަހީމް ޢުސްމާނާއި، އިއްބާސް ޢުސްމާނާއި، މުހައްމަދު ވަޒީރުއާއި ޖުމްލަ 04 ވާރިސުންކަމަށެވެ، މަރުހޫމް ނިޔާވިއިރު މަރުހޫމްގެ މަންމައާއި، ބައްޕައާއި، ކާފައާއި މާމައާއި، ދުނިޔޭގައި ނެތްކަމަށް ބުނެ މާލެ ދ.ދަރާސްގެ އަބްދުﷲ ރަޝީދު ހެކިބަސްދެއްވައި ފައެވެ.

5. މާލެ ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ ޢުސްމާނު އަލީ ބަލިވެގެން ދަންނަވަމުންނެވެ، އޭނާ ޖިމާގެ މިހާރު ވާރިސުން ކުޑަކުދިންނާއިއެކު ދަންނަ މިހާރު ފާހަގަކުރި، ޢުސްމާނު އަލީ މިހާރު ވަނީ ނިޔާވެފައިވާކަމުގައި، އެމަރުހޫމް ނިޔާވިއިރު ވާރިސުންގެ ގޮތުގައި ދުނިޔޭގައި ތިބީ މަރުހޫމްގެ 03 ފިރިހެންދަރި ދ.ކުޑަހުވަދޫގެ އަބްދުއްރަހީމް ޢުސްމާނާއި، އިއްބާސް ޢުސްމާނާއި،

މުޙައްމަދު ވަޙީދު އުކާނިކަމުގައި، މަރްޙޫމް ނިޔާވިއިރު މަރްޙޫމްގެ އަނބެއް، މަންމައެއް، ބައްޕައެއް، ކާފައެއް މާމައެއް، ދަރިފުޅަކު ނެތްކަމަށް ގ.ގްރީންހައުސް، 1 މުޙައްމަދު ވަޙީދު އާއި ދެދަރިން ހިއްސާވެރިވައި ވެއެވެ.

6. އަލްމަރްޙޫމް ޙުސައިން ބަޔާ ނިޔާވިއިރު އާއިލާގެ އަނބި މަރްޙޫމް ދޫސޫން ދަރިއްޔާގައި ހުރިކަމަށް މިމައްސަލާގައި ހުވަފެންދެކުން ގ.ދަރަސްހަ ޢަބްދުﷲ ރަޝީދު ބުނެފައި ވާއިރު ވާރިސުންގެ ވަކިވަކި ނަމަށް ހުކުމްކޮށްދިނުމާއި އިންތިޤާލުވި އެއްޗެހި ލިބޭ ސަރުކާރު ބަޔާންކުރާ ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް ގ ކޮށް ސަލާމަތްކުރާ ކޯޓަށް ގ. ކޯޓުގެ މަރްޙޫމް ނިޔާވި 24 ފެބްރުއަރީ 2020ގައި ނިޔާވިއިރުވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

7. މާލެ، ގ.ކޯޓުގެ ނިޔާވި ޢަދަދު ވާރިސުން ހުރިތޯ ބެލުމަށް ފޮނުވި ލިޔުން ނަންބަރު: (IUL)146-B10/PSM/2021/17 (25 ޖަނަވަރީ 2021)ގެ އިދާރާގެ މުއައްސަސާ ހަމަވާނުން، އެއިދާރާއަށް އެއްވެސް ވާރިސަކުން އިޢުލާނުކުރައްވާ ނިޔާވި ނިޔާވި އަދަދު ވާރިސަކު ނެތްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

8. އަލްމަރްޙޫމް ނިޔާވި އަދަދު މައްސަލަ ދަރަނިވެރި ނުވަތަ ޤަރުޒު ފަރާތެއްގެ ކާނޫނީ ވަކީލުންގެ ޝަރީޢަތް ބޭނުމަށް އެއްގޮތަށް ނިމުމައި، ނިޔާވި އަހަރު 19 މެއި 2020ގައި ނިޔާވެފައިވާ މީހާއަކީ އަލްމަރްޙޫމްގެ މައްސަލަ ދަރަނިވެރި ނުވަތަ އެކަމަށް އެއްވެސް ވާރިސަކުން މިކޯޓުގައި ދަޢުވާކޮށްފައިނުވާތީ ނިމުނު ޤަރުޒުގެ ދަރަނިވެރި ޝަރީޢަތް އެދޭ މައްސަލަ ނެތްކަމަށް ބަޔާންކުރެވޭ، އަލްމަރްޙޫމްގެ މައްސަލަ ދަރަނިވެރި ނުވަތަ ވަކީލުންގެ ބަޔާންކޮށްފައި ބަލައި ދެއްވެވެ.

9. އަލްމަރްޙޫމް ނިޔާވި ޤަރާރުގައި ހިމެނޭ އަލްމަރްޙޫމްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ގ.ކޯޓުގެ އެތެރޭ 1982 އަހަރުގެ ބަންގްލަދޭޝްގައި އެމިގްރޭޝަން އިމާރާތްތަކާއި ނުކުރެވޭ މިދާ ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައި މަޖުބޫރު ނިޔާވި އަދަދު ސަރުކާރުގެ އެކައުންޓް މާލޭ މުނިސިޕަލިޓީން ހައްދަވައިދެއްވާފައިވާ ނަންބަރު 14970.ބ އިމާރާތާއި ގޮތުގެ ރަޖިސްޓްރީ އެކަށައި، މިގޮތުގެ އެންމެހައި ގޮތުގެ ވަޒީފާއާ މިންވަރާއި ބަޔާނެއް، މާލެ ސިޓީ ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު: 425-B5/146/2021/43 (09 ފެބްރުއަރީ 2021) ސިޓީއާއެކު ފޮނުވައިދެއްވާ ގ.ކޯޓުގެ އެފަރާ ގޮތުގެ ބޭފުޅުން އެކުއްޔަށްދޫކުރައްވާ، މިގޮތު ތަރިކަ ދައުލަތަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގައި ނަގާކަން އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސިޓީން އެނގެން އޮވެއެވެ.

10. އަލްމުހައްޛަބު ޙުސައިން ޢަލީގެ ވާރިސުންގެ ދުރުގައި މިމައްސަލަ ހަމަޖެއްސާއިރު ވާރިސުންގެ ދުރުގައި ހަމަޖެއްސާގެއިން ވާރިސުންކަމަށް ޢަބްދުﷲ ޙުސައިނަށް ބައިވެރިކުރެވޭނެ ޢަބްދުﷲ ޙުސައިނަށް މ.ޖާރާވެގެން ބައިދީ ކަޑަން ބާރުގައި އަޅަން ވަސިއްޔަތް ކަރުދާހަކުން ވާރިސުން ބޭނުންކުރުވަންޖެހޭ ހަވާލުކުރުން ނަންބަރު: 1/2002(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޮޑުބެރު ހަވާލު)އަށް އަމަލުކުރަން ފެންނަކަމަށް ބަލައިން ނަމަވެ ވަސިއްޔަތުން ދެވޭނީ އެހެންނަމަވެސް 17 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތުގެ މަތީންކަމާއި، އެހެންކަމުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބައި ވަސިއްޔަތަށް ހަމަޖެހިގެން ބައިދަކަށް ސަވާބު ވަސިއްޔަތުގެ ނަންކަމުން ބަލަންޖެހޭނެވެ.

11. އަލްމުހައްޛަބު ޙުސައިން ޢަލީގެ ތަރިކައިގައި ހިމެނިގެން މިހާތަނަށްގައި ހަމަޖެއްސިފައިވާ އުޅަނދުފަހަރުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރިއްވާ ގ.ކޮކާހުގެ އެވިޔާ ބަންގްލަ ގޯޅިގައިވާ އިމާރާތާއި ނުއުފޫ މުދާކަމާއި، މިތަރިކާ ވާރިސުންގެ ދުރުގައި ތަރިކައިގެ އުސޫލުން ހަމަޖެއްސުން ޢަބްދުﷲ ޙުސައިނުދީފައި ވާނަމާއި ދެކުނިދިޔާ ދަފާރިސުން ހަމަހަމަ އުސޫލުން ހަމަޖެއްސުމަށް އަދިވަޑައިގެންވާ ތިރިކާއިން ބައިވެރިކުރުމަށް 3 ފިރިހެން ދަރިންނަށާއި ކަނޑު އުސޫލުން ހަމަޖެއްސިފައިވާ ތަރިކާއިން ބައިވެރިކުރި އެއްވަރަށް ކަމަށްވާ މިތިރިކާ ބެހުނީ 3 ބައިން ކަމާއި، އެހެން ޢަބްދުﷲ ޙުސައިނާއި، އަޙްމަދުޝަރީފު ޙުސައިނާއި މުޙައްމަދު ވަޙީދަށް ހަމަހަމަކޮށް މިތިރިކައިން ބައިވެދެން ދާންކަން ލިބިގެންދާންކަން ޝަރީޢަތުގެ ހަމަތަކުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެދިޔަ ބަޔާންކޮށްދީފައި، ފާހަގަކުރެވުނު ނުޞޫޞުތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކުރުމުން، މާލެ ގ.ކޮކާހުމުގެ ޙުސައިން ޢަލީ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A041910) 19 ޖުލައި 2020ގައި ނިޔާވެފައިވާކަމާއި، އެމަނިކުފާނު ނިޔާވުމުގެ ވާރިސުންގެ ތެރޭގައި ދަރިންނަށް މިވާ އެމަނިކުފާނުގެ 03 ފިރިހެންދަރި ގ.ކޮކާހުމުގެ އަޙްމަދުޝަރީފު ޙުސައިނު(އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A053125) އާއި، ޢަބްދުﷲ ޙުސައިނު(އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A033684) އާއި، މުޙައްމަދު ވަޙީދު(އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A041141) އާއިއެކު ޖުމްލަ 03(ތިނެއް) މީހުންކަން ޝަރީޢަތުން ވާރިސުންގެ ބަޔާން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،